

Roma Görümü Bərqərar edir — İkinci Nömrə

Müasir Romanı və axır günlərdəki peyğəmbərlik görüntüsünü müəyyən etmək

Jeff Pippenger

2024-07-05

O zamanlarda cənub padşahına qarşı çoxları ayağa qalxacaq; xalqının qarətçiləri də görüntünü təsdiqləmək üçün özlərini ucaldacaqlar; lakin onlar yıxılacaqlar. Daniel 11:14.

Son günlərdə Müasir Roma kimi təmsil olunan qüdrətin düzgün müəyyən edilməsi və buna görə də “görümü təsdiq edən” qüdrətin tanınması zəruri və xilasedicidir. Bu, yüz qırx dörd minin son sınaq prosesinin bir ünsürünü təmsil edir. Ayədəki “görüm” sözü, Süleymanın Allahın xalqının nə üçün həlak olduğunu ifadə edərkən seçdiyi eyni ıvrit sözüdür.

Vəhy olmayan yerdə xalq məhv olar; amma qanunu qoruyan nə bəxtiyardır. Süleymanın Məsəlləri 29:18.

Bütün peyğəmbərlər müqəddəs tarixin hər hansı başqa dövründən daha çox birbaşa olaraq son günlər barəsində danışirlar və Süleymanın “vəhy”ə malik olmağın zəruriliyi haqqında xəbərdarlığı həyat və ölüm məsələsidir. Həqiqət həmişə ayırır və iki sinif ibadət edən meydana gətirir. Ayədə məhv olan bir sinif və qanunu sevinclə qoruyan bir sinif vardır. Bununla belə qeyd edilməlidir ki, Süleymanın nəsihəti “həqiqət” üzərindəki bir mübahisə kontekstində verilmişdir. Bu, həmçinin on bakirə məsələsinin kontekstindədir, çünki on bakirə məsələsində son günlərdə Allahın xalqının təcrübəsinin əsas bir təsviri verilmişdir.

Axmaq bütün fikrini dilə gətirər; amma müdrik adam onu sonradanadək içində saxlayar. Əgər hökmdar yalanlara qulaq asarsa, onun bütün qulluqçuları pis olar. Yoxsul ilə hiyləgər adam bir-biri ilə qarşılaşar; Rəbb onların hər ikisinin gözlərini işıqlandırar. Yoxsulu sədaqətlə mühakimə edən padşahın taxtı əbədi möhkəmlənər. Çubuq və məzəmmət hikmət verər; amma özbaşına buraxılmış uşaq anasını rüsvay edər. Pislər çoxaldıqda, təqsir də artar; amma salehlər onların süqutunu görəcəklər. Oğlunu tərbiyə et, o sənə rahatlıq verər; bəli, canına sevinc bəxş edər. Vəhy olmayan yerdə xalq həlak olar; amma Qanunu qoruyan nə bəxtiyardır. Süleymanın Məsəlləri 29:11–18.

Müasir Roma barədə mənimkindən fərqli bir anlayışa sahib ola biləcək şəxsləri ittiham etmək niyyətində deyiləm. Mənim niyyətim Süleymanın iki sinif ibadət edəni nəzərdə tutduğunu göstərməkdir; o, bunları “müdrik adam” və “axmaq” kimi müəyyənləşdirir. “Axmaq” həm də “pis” kimi tanınır. Məsələdəki müdrik və ağılsız bakirələr də Daniel kitabının on ikinci fəslindəki peyğəmbərlik xəttində müdriklər və pislər kimi müəyyənləşdirilir.

Bir çoxları paklanacaq, ağardılacaq və sınaqdan keçiriləcək; amma pislər pislik edəcəklər; və pislərdən heç biri anlamayacaq; lakin müdriklər anlayacaqlar. Daniel 12:10.

Süleyman və Daniel bir-biri ilə razılaşırs, çünki son günlərdə bütün peyğəmbərlik şəhadəti bir-biri ilə uyğunluq təşkil edir. Müdriklər “biliyin artmasını” anlayırlar.

Müdrik olanlar göy qübbəsinin parlaqlığı kimi parlayacaqlar; çoxlarını salehliyə döndərənələr isə əbədi və sonsuzadək ulduzlar kimi olacaqlar. Amma sən, ey Daniel, sözləri bağlı saxla və kitabı axır zamanadək möhürlə; çoxları ora-bura gedəcək və bilik artacaq. Daniel 12:3, 4.

Onuncu ayə yüz qırx dörd minlərin arasında olmağa çağırılmış bakirələrə ələkdən keçirən üçmərhələli sınaq prosesini müəyyən edir. Hər iki halda ələnmə və sınaq prosesi, bakirələrin 1989-cu ildə, son vaxtda möhürü açılmış bilik artımını (görümü) dərk edib-etməməsi əsasında qurulur.

“Axır zamanın vaxtı” son günlərdə 1989-cu il idi; həmin vaxt Daniel 11-in qırxıncıdan qırx beşinci ayələrinə qədər olan hissə möhürdən açıldı. O zaman müəyyən edildi ki, bu ayələrin mövzusu şimal padşahının son yüksəlişi və süqutudur. O zaman həmçinin müəyyən edildi ki, ayələrdəki şimal padşahı son günlərin papalıq hakimiyyətidir. İlham heç vaxt “Müasir Roma” ifadəsini işlətmir. Bu ifadə son günlərin papalıq hakimiyyətini ifadə etmək üçün mənim tərəfimdən irəli sürülmüşdür, çünki peyğəmbərlik baxımından “müasir” son günləri təmsil edir. Ellen White da heç vaxt “Müasir Roma” ifadəsini işlətməmişdir.

Daniel on birinci fəslin son altı ayəsində şimal padşahının kimi təmsil etdiyinə dair yanlış baxışlar vardır, lakin yalnız bir düzgün anlayış mövcuddur. Həmin ayələrdə şimal padşahının papalıq hakimiyyəti olduğu anlayışı bir çox peyğəmbərlik şahidlərindən əldə edilmişdir. Qırxıncı ayə papalığın 1798-ci ildə ölümcül yara almasını müəyyən etməklə başlayır, sonra qırx birinci ayədən qırx üçüncü ayəyədək ölümcül yaranın sağlması ilə bağlı iştirak edən dinamikaları müəyyən edir. Qırx dördüncü ayə papalığı qəzəbləndirən və qırx beşinci ayəyə gətirib çıxaran xəbəri təsvir edir; həmin ayədə papalıq hakimiyyəti öz son və tam sonuna çatır. 1989-cu ildə möhürü açılan görüntü son günlərdə papalıq hakimiyyətinin son yüksəlişi və süqutu ilə bağlı görüntüdür. Həmin görüntü, bu ayələrdə yerləşən biliyin qəbuluna və ya rəddinə əsasən, iki sinif ibadət edənlər meydana gətirən və aşkara çıxaran bilik artımıdır.

1989-cu ildə biliyin artımının möhürünün açıldığı həmin fəsilə görə, “özlərini yüksəldən” və nəhayətdə “yıxılan” “xalqının qarətçiləri” “görməni” təsbit edən rəmzdır. Son ayrılma sınağında ilk imtahan sualı budur: “xalqının qarətçiləri” kimi kim təmsil olunur? Çünki “görməni” təsbit edən peyğəmbərlik rəmzi onlardır. Qarətçilər papalıq hakimiyyətidirmi, yoxsa Amerika Birləşmiş Ştatlarıdır?

Daniel və Vəhy kitabları eyni kitabdır; onlar eyni peyğəmbərlik xəttinin iki şahidini təmsil edir. Daniel başlanğıcdır, Vəhy isə sonluqdur və birlikdə onlar 1989-cu ildə axır zamanda möhürü açılan həqiqətin iki şahidini təmsil edirlər.

Daniel 1989-cu ildə Yəhuda qəbiləsinin Aslanı qırxdan qırx beşə qədər olan ayələri möhürdən açıqda baş verən paklanma prosesini təsvir edir. Həmin vaxt son günlərdə yüz qırx dörd mini təşkil edən əhd xalqını meydana gətirən “kahinlərin” kim olacağını müəyyən etmək və aşkara çıxarmaq üçün bir sınaq prosesi başlandı. Hoşəya əlavə edir ki, son günlərin biliyindəki artımı rədd

edənlər yüz qırx dörd mini təşkil edən kahinlərdən biri olmayacaqlar.

Xalqım bilik çatışmazlığı üzündən məhv olur; çünki sən biliyi rədd etdin, Mən də səni rədd edəcəyəm ki, Mənə kahin olmayasan; sən öz Allahının qanununu unutduğuna görə, Mən də sənin övladlarını unudacağam. Hoşca 4:6.

Vəhy kitabı göstərir ki, möhürü açılmış və bir sinif tərəfindən rədd edilmiş bilik, möhlət bağlanmazdan dərhal əvvəl onların rədd edilməsini həyata keçirir.

O mənə dedi: Bu kitabın peyğəmbərlik sözlərini möhürləmə, çünki vaxt yaxındır. Haqsız olan yenə haqsızlıq etsin; murdar olan yenə murdar qalsın; saleh olan yenə salehlik etsin; müqəddəs olan yenə müqəddəs olsun. Vəhy 22:10, 11.

Millerçi tarixi yüz qırx dörd minin tarixini təsvir edir və Millerçilər ilə yüz qırx dörd min birlikdə Vəhy kitabının on dördüncü fəslindəki üç mələyin xəbərinin və işinin başlanğıcını və sonunu təmsil edirlər. Paralel tarixlər möhlətin bağlanması ilə əlaqədar hadisələri müəyyən edir. Hər iki tarixin işi İlyas və Vəftizçi Yəhya vasitəsilə əvvəlcədən təcəssüm etdirilmişdir.

“Uilyam Miller titrəyərək Allahın Padşahlığının sirlərini xalqa açmağa başladı, dinləyicilərini peyğəmbərliklər boyunca apararaq Məsihin ikinci gəlişinədək gətirdi. Hər bir səylə o, qüvvət qazandı. Necə ki, Vəftizçi Yəhya İsanın birinci gəlişini car çəkdi və Onun gəlişi üçün yol hazırladı, eləcə də Uilyam Miller və ona qoşulanlar Allah Oğlunun ikinci gəlişini bəyan etdilər.” Early Writings, 229, 230.

Millerçi xəbərdarlıq həm İlyas, həm də Vəftizçi Yəhya ilə təmsil olunan, sınaq müddətinin başa çatması ilə bağlı olan “hadisələri” müəyyənləşdirdi.

“İnsanların öz təhlükələrinə oyadılması; probation müddətinin sona çatması ilə bağlı olan ciddi hadisələrə hazırlaşmağa sövq edilməsi zəruri idi.” The Great Controversy, 310.

1989-cu ildə, Sovet İttifaqının süqutu ilə, Daniel kitabının axır günlərlə bağlı hissəsi möhürdən açıldı və bir sınaq prosesi başlandı. Bu sınaq, Daniel kitabının on birinci fəslinin son altı ayəsində təmsil olunan bilik artımını Allahın xalqının anlamaq və ya rədd etmək qabiliyyəti və ya qabiliyyətsizliyi üzərində qurulmuşdu; elə ayələr ki, on ikinci fəslin birinci ayəsinə aparır və həmin ayə “möhlətin bağlanmasını” müəyyən edir. Bundan sonra “möhlətin bağlanması ilə əlaqəli hadisələr” barədə xəbər möhürdən açıldı və yüz qırx dörd minin “kahinləri” olmağa namizəd olanların işi başladı. Onların işi həmin parçada təmsil olunan xəbəri “anlamaq” və onu bəyan etmək idi. Yüz qırx dörd minin xəbəri və işi, insanları “möhlətin bağlanması ilə əlaqəli təntənəli hadisələrə hazırlaşmağa” oyatmaq üçün möhürdən açılmış xəbəri təqdim etməkdən ibarət idi.

“Bu gün, İlyasın və Vəftizçi Yəhyanın ruhu və qüdrəti ilə, Allahın təyin etdiyi elçilər mühakiməyə məhkum bir dünyanın diqqətini sınaq müddətinin son saatları və Məsih İsanın padşahların Padşahı və ağaların Ağası kimi zühuru ilə bağlı tezliklə baş verəcək ciddi hadisələrə yönəldirlər. Tezliklə hər bir insan bədəndə etdiyi əməllərə görə mühakimə olunacaq. Allahın mühakimə saati gəlib çatmışdır və yer üzündəki Onun kilsəsinin üzvlərinin üzərinə, sanki əbədi həlakətin lap astanasında dayananlara xəbərdarlıq vermək kimi ciddi məsuliyyət düşür. Geniş dünyada qulaq asacaq hər bir insana, gedən böyük mübarizədə təhlükə altında

olan prinsiplər, bütün bəşəriyyətin talelərinin asılı olduğu prinsiplər aydın şəkildə çatdırılmalıdır.” Prophets and Kings, 715, 716.

Vəftizçi Yəhyanın və Məsihin tarixi, habelə Millerçilərin tarixi yüz qırx dörd minin xəbərini və işini nümayiş etdirir. Həm Yəhya, həm də Məsih öz xəbərlərini lütf qapısının bağlanması təmsil edən bir xəbər kimi anlayırdılar.

Lakin o, çoxlu fariseylərin və sadukeylərin onun vəftizinə gəldiyini görəncə onlara dedi: Ey əfi ilanlar nəsl, gələcək qəzəbdən qaçmağı sizə kim xəbər verdi? Matta 3:7.

Məsih Yerusəlimin dağıdılmasının yaxınlaşmaqda olduğunu, eyni o dağıdılışı Yəhyanın höcətləşən yəhudilərə xəbərdarlıq etdiyi kimi, təqdim etdi. İsa bu dağıdılışı, Daniel kitabının on ikinci fəslinin birinci ayəsində Özü Mixayıl olaraq ayağa qalxdığı zaman başlayan “qəzəb”in rəmzi kimi işlətdi.

“Məsih Yerusəlimdə imansızlıq və üsyankarlıq içində bərkiyən, Allahın cəzaverici hökmləri ilə qarşılaşmağa doğru tələsən dünyanın bir rəmzinə gəldi. Günah batmış nəslin bəlaları Onun canına elə ağırlıqla çökürdü ki, dodaqlarından son dərəcə acı bir fəryad qopdu. O, günahın izlərini insan bədbəxtliyində, göz yaşlarında və qanda həkk olunmuş gördü; Onun qəlbi yer üzünün əzab çəkən və izzət içində olanları üçün sonsuz mərhəmətlə rıqqətə gəldi; O, onların hamısının dərindən çarə qılmağı ürəkdən arzulayırdı. Lakin hətta Onun əli də insan bəlasının selini geri döndərə bilməzdi; az adam öz yeganə kömək Mənbəyini axtaracaqdı. O, xilas onların əli çatan bir yaxınlığa gətirmək üçün Öz canını ölümə tökməyə hazır idi; lakin həyat tapsınlar deyə Ona gələn az olacaqdı.”

“Göylərin Əzəməti göz yaşları içində! Sonsuz Allahın Oğlu ruhunda izzət çəkərək, əzab altında baş əymişdir! Bu mənzərə bütün göyləri heyrətə saldı. Həmin mənzərə bizə günahın son dərəcə günahlı mahiyyətini açır; o göstərir ki, Allahın qanununu pozmağın nəticələrindən təqsirkarı xilas etmək hətta Sonsuz Qüdrət üçün belə necə də ağır bir vəzifədir. İsa son nəslə nəzər salarkən, Yerusəlimin məhvində səbəb olmuş aldanışa bənzər bir aldanış içində qalmış dünyanı gördü. Yəhudilərin böyük günahı Məsihi rədd etmələri idi; xristian aləminin böyük günahı isə Allahın göylərdə və yerdə hökmranlığının təməli olan Allahın qanununu rədd etmələri olacaqdır. Yehovanın əmrləri xor görülməyə və heçə sayılacaqdır. Günah əsarətində olan milyonlarla insan, Şeytanın qulları, ikinci ölümü çəkməyə məhkum olanlar, ziyarət günlərində həqiqət sözlərinə qulaq asmaqdan imtina edəcəklər. Dəhşətli korluq! Qərribə məftunluq!” The Great Controversy, 22.

Vəftizçi Yəhya tərəfindən və həmçinin Məsih tərəfindən bəyan edilən xəbərdarlıq xəbəri eyni xəbərdarlıq xəbəri idi; necə ki, Millerçilərin xəbərdarlıq xəbəri də yüz qırx dörd minin bəyan edəcəyi, möhlətin başa çatması ilə bağlı hadisələri müəyyən edən həmin eyni xəbər idi. Üç şahid — Vəftizçi Yəhya, Məsih və Millerçilər — şəhadət edirlər ki, yüz qırx dörd minin işi və xəbəri 1989-cu ildə möhürü açılmış bilik artımı vasitəsilə həyata keçirilən həyat və ölüm sınağı prosesidir. O vaxt möhürü açılan xəbər, yüz qırx dörd minə təşkil edən “kahinlər” olmaq istəyən müdriklərin başa düşməli olduqları axır gün görüntüsüdür. Əgər həmin namizədlər o görüntünü başa düşmürlərsə, onlar şər adamlar, yaxud ağılsızlar kimi tanınırlar və həlak olurlar. Onlar da, övladları da, bilik artımı olan o görüntünü rədd etmələrinə uyğun olaraq rədd edirlər.

Allahın Kəlamı göstərir ki, özünü ucaldan, Allahın xalqını talayan, sonra isə yıxılıb görüntünü təsbit edən qüvvə Romadır. Müasir Romanın papalıq hakimiyyəti, yoxsa Birləşmiş Ştatlar olması məsələsi, həmin namizədlərin müdrik, yoxsa ağılsız bakirələr olduğunu müəyyən edən sınaqdır. Bu sınaq Daniel kitabından götürülmüş peyğəmbərlik sınağıdır və sonradan Vəhy kitabında təsdiqlənərək kamilliyə çatdırılır. Müasir Roma mövzusu sadəcə papalıq hakimiyyəti ilə Birləşmiş Ştatlar arasında seçim deyildir; bu, yüz qırx dörd min üçün son sınaqdır. Bu, peyğəmbərlik sınağıdır və düzgün başa düşüldükdə Allahın müqəddəsləşdirilmiş peyğəmbərlik şəhadəti daxilində ortaya qoyulan son sınaq prosesinin hər bir təmsilini əhatə edir.

Yəhya Vəftizçi və Məsihin dövründəki sınaq prosesi, Millerçilərin dövründəki sınaq prosesi kimi, Daniel kitabından qaynaqlanırdı. Peyğəmbərlik sınağı olaraq, həqiqətin necə təsbit edildiyinə dair metodologiyanın həmin namizədlər tərəfindən düzgün tətbiq edilməsi, sadəcə Müasir Romanın kim olduğuna dair düzgün baxışı saxlamaq qədər zəruridir. İstər Müasir Romanın düzgün müəyyənləşdirilməsi, istərsə də düzgün metodologiyanın tətbiqi nəzərə alınsın, sınağın hər iki ünsürü Daniel kitabında ifadə olunmuşdur. Daniel kitabının birinci fəslində Daniel üçmərhləli bir sınaq prosesindən keçdi; bu proses qida ilə başladı, sonra vizual bir sınaq gəldi, ardınca isə Şimal Padşahının, son günlərin papalıq hakimiyyətinin Müqəddəs Kitabdakı simvolu olan Navuxodonosor tərəfindən həyata keçirilən bir sınaq baş verdi.

Bu dörd gəncə gəlincə, Allah onlara hər cür elm və hikmətdə bilik və bacarıq verdi; Danielə isə bütün rüyaları və yuxuları anlama qabiliyyəti verdi. Padşahın onları huzuruna gətirmələri üçün təyin etdiyi günlərin sonunda, hərəmağası onların hamısını Navuxodonosorun huzuruna gətirdi. Padşah onlarla danışdı; və onların hamısı arasında Daniel, Xananya, Mişael və Azarya kimisi tapılmadı; buna görə də onlar padşahın qarşısında durdular. Padşahın onlardan soruşduğu hikmət və anlayışa dair bütün məsələlərdə onları öz səltənətində olan bütün sehrbazlardan və münəccimlərdən on qat üstün gördü. Daniel 1:17–20.

“Günlərin sonunda,” yəni peyğəmbərlik baxımından yüz qırx dörd min nəfərin sınaqdan keçirildiyi axır günlərdə, Daniel və üç sadıq adam “onun bütün səltənətində olan bütün sehrbazlardan və münəccimlərdən on qat üstün” tapıldılar və Danielin “bütün görüntülər və yuxular barədə anlayışı” var idi. Daniel yüz qırx dörd min nəfəri təmsil edir; onlar axır günlərdə Məsih Yəhuda qəbiləsinin Aslanı kimi 1989-cu ildə “Daniel kitabının axır günlərə aid olan hissəsini” açıqdca gələn bilik artımını anlayırlar.

Daniel yalnız başqalarından daha çox dərəcədə yuxular və görüntülər barədə anlayışa malik deyildi; o, “bütün görüntülərdə və yuxularda anlayışa” malik idi. O, sətir üzərinə sətir metodologiyasından istifadə edənləri təmsil edir, çünki həmin metodologiya “bütün görüntüləri və yuxuları” bir bütöv və ahəngdar ismarıca birləşdirir. Bütün yuxu və görüntüləri bir peyğəmbərlik xəttində bir araya gətirən həmin ismarıç “möhlətin bağlanması ilə əlaqədar hadisələri” müəyyən edir. Həmin ismarıç, özünü ucaldan, Allahın xalqını talayan və süquta uğrayan qüvvə olan Müasir Roma adlı peyğəmbərlik rəmzi ilə təsbit olunur.

O qüvvə yalnız düzgün metodologiyanı tətbiq etməklə bərqərar edilə bilər. Müqəddəs Kitabı öyrəndiyini iddia edənlərin əksəriyyəti “sətir üzərinə sətir” metodologiyasını rədd edir, ondan istifadə etdiyini iddia edənlərin bəziləri isə “sətir üzərinə sətir” metodologiyasını təşkil edən

qaydaları yanlış tətbiq edirlər. Həmin qaydalar ilk dəfə milleritlər tərəfindən ictimai qeydə daxil edilmişdir və Allahın axır günlər xalqı əvvəlcədən xəbərdar edilmişdir ki, həqiqətən üçüncü mələyin elçiləri olanlar peyğəmbərlik şərhində William Millerin qaydalarından istifadə edəcəklər.

“Üçüncü mələyin xəbərini bəyan etmək işi ilə məşğul olanlar Müqəddəs Yazıları Ata Millerin qəbul etdiyi eyni plana əsasən araşdırırlar.” Review and Herald, 25 noyabr 1884.

Vilyam Miller Vəhy on dördün üç mələyinin başlanğıcını təmsil edirdi və o, Məsihin sonunu təşkil etdiyi xəbərin başlanğıcı olan Vəftizçi Yəhya ilə rəməzləndirilmişdi. Bacı Uayt Vəftizçi Yəhyanın Məsihə dair sınaq prosesini üç mələyin sınaq prosesi ilə birbaşa uyğunlaşdırır. Yəhya xəbərə başladı və yalnız çarmıxa çəkilmədən az əvvəl, Məsih Öz şagirdlərini Qeysəriyyə Filippiyəsinə aparanda, İsa o zaman Yəhyanın başlamış olduğu xəbərə əlavə təfərrüatları daxil etdi. Yəhyanın Məsihi gördükdə müəyyən etdiyi ilk həqiqət, Məsihi dünyanın günahlarını aradan qaldıran Allahın Quzusu kimi tanınması idi.

Bunlar İordanın o tayında, Yəhyanın vəftiz etdiyi Bethabarada oldu. Ertəsi gün Yəhya İsanın ona tərəf gəldiyini görüb dedi: Budur, dünyanın günahını götürən Allahın Quzusu. Mənim haqqımda dediyim budur: Məndən sonra elə bir Şəxs gəlir ki, məndən üstün tutulmuşdur; çünki O, məndən əvvəl var idi. Yəhya 1:28–30.

Sonra çarmıxda sona çatan üç il yarımliq sınaq dövrü başladı. Yəhya çarmıxdan az əvvəl öldürüldükdən sonra, İsa Yəhyanın həmin ilk bəyanatını izah etməyə başladı.

İsa Qeysəriyyə Filippi hüduqlarına gəldikdə, şagirdlərindən soruşub dedi: İnsanlar Mənim, Bəşər Oğlunun, kim olduğumu deyirlər? Onlar da dedilər: Bəziləri deyir ki, Sən Vəftizçi Yəhyasan; başqaları İlyassan; digərləri isə Ərəmya, yaxud peyğəmbərlərdən birisən. O onlara dedi: Bəs siz Məni kim sayırsınız? Şimon Peter cavab verib dedi: Sən Məsihsən, var olan Allahın Oğlusan. İsa ona cavab verib dedi: Nə bəxtiyarsan, ey Şimon Bar-Yona! Çünki bunu sənə cismani və qanlı olan açmadı, lakin göylərdə olan Atam açdı. Mən də sənə deyirəm ki, sən Petersən və Mən Öz kilsəmi bu qayanın üzərində quracağam; ölülər aləminin qapıları ona qalib gələ bilməyəcək. Göylərin Padşahlığının açarlarını sənə verəcəyəm; yer üzündə nəyi bağlasan, göylərdə bağlanmış olacaq; yer üzündə nəyi açsan, göylərdə açılmış olacaq. O zaman şagirdlərinə ciddi tapşırırdı ki, Onun İsa Məsih olduğunu heç kəsə deməsinlər. O vaxtdan etibarən İsa şagirdlərinə göstərməyə başladı ki, O, Yerusəlimə getməli, ağsaqqallardan, baş kahinlərdən və ilahiyyatçılardan çox əzab çəkməli, öldürülməli və üçüncü gün dirildilməlidir. Matta 16:13–21.

Qeysəriyyə Filippi Məsihin dövründə Paniumun adıdır və Panium Daniel on birin on dördüncü ayəsindən sonrakı ayədə, özlərini ucaldan, lakin yıxılan xalqının qarətçilərinin təqdim edildiyi yerdə müəyyən edilir. Vəhy olunmuş və kamil olan Vəftizçi Yəhyanın xəbəri, başlanğıcda Millerin qaydaları üzərində təsis edilmiş Millerit xəbərini təmsil edən xəbər idi. Məsihin sonrakı xəbəri isə, Yəhyanın xəbəri üzərində qurulub onu genişləndirərək, üç mələyin xəbərinin sonundakı xəbəri əvvəlcədən göstərirdi; bu xəbər Millerin qaydalarına və sətir üstə sətir metodologiyası sona çatdıqda Millerin xəbərinə əlavə olunan təfərrüatlara əsaslanır.

Görmədə Müasir Roma rəmzi ilə müəyyən edilən rənz barədə yanlış bir anlayışa gəlmək, Məsihin tarixində çarmıxın xəbərini rədd edənlərlə paralellik təşkil edir. Bizə bildirilir ki, Vəftizçi Yəhyanın xəbərini rədd edən yəhudilər İsanın təlimlərindən fayda götürə bilmədilər və məhz bunu edən həmin yəhudilərin tarixi birinci mələyin xəbərini rədd edənləri təmsil edir. Millerçilər sonradan mənim “Müasir Roma” sözləri ilə ifadə etdiyim sənin xalqının quldurlarını papalıq hakimiyyəti kimi müəyyən etdilər.

Bu mülahizələri növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.